

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2025
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język francuski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony Poziom dwujęzyczny
<i>Termin egzaminu:</i>	7 maja 2025 r. – poziom podstawowy 19 maja 2025 r. – poziom rozszerzony poziom dwujęzyczny
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 września 2025 r.

Sprawozdanie zostało opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00

www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie)

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90

www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie (województwo śląskie)

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784 16 00

www.oke.jaworzno.pl sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie)

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01

www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży (województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie)

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473 71 20

www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi (województwa: łódzkie, świętokrzyskie)

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664 80 50

lodz.oke.gov.pl sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie)

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60

www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie (województwo mazowieckie)

ul. Józefa Bema 87, 01-233 Warszawa
tel. 22 457 03 35

www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu (województwa: dolnośląskie, opolskie)

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94

www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl

Język francuski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2024/2025 egzamin maturalny z języka francuskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie podstawowym składał się z 34 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie), 14 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi oraz 1 zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (16 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (7 zadań zamkniętych i 6 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 1 zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte i otwarte oraz 12 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		10
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	9
	z techników	1
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	6
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	4
	ze szkół publicznych	7
	ze szkół niepublicznych	3
	kobiety	8
	mężczyźni	2
	bez dysleksji rozwojowej	10
	z dysleksją rozwojową	0

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
	obywatele Ukrainy ²	0
	Ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			7 maja 2025 r.
Czas trwania egzaminu			120 minut
Liczba szkół			9
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ³ (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ⁴	w przypadku:-		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁴ (art. 44zzz)			-

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3c ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2094 z późn. zm.).

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 4.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	10	–	–	–	–	–	–	–
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	9	–	–	–	–	–	–	–
z techników	1	–	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	0	–	–	–	–	–	–	–
z Ukrainy	0	–	–	–	–	–	–	–
bez dysleksji rozwojowej	10	–	–	–	–	–	–	–
z dysleksją rozwojową	0	–	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2024/2025 egzamin maturalny z języka francuskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 31 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 17 zadań otwartych, w tym 16 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (14 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (6 zadań zamkniętych i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 2 zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		29
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	28
	z techników	1
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	6
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	17
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	6
	ze szkół publicznych	29
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	24
	mężczyźni	5
	obywatele Ukrainy ²	1

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

² Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3c ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2024 r. poz. 1302).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem		0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			19 maja 2025 r.
Czas trwania egzaminu			150 minut
Liczba szkół			15
Liczba zespołów egzaminatorów*			
Liczba egzaminatorów*			
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów			
Liczba obserwatorów ³ (§ 8 ust. 1)			
Liczba unieważnień ⁴	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	
Liczba wglądów ⁴ (art. 44zzzz)			

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 9.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	29	–	–	–	–	–	–
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	28	–	–	–	–	–	–
z techników	1	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	0	–	–	–	–	–	–
z Ukrainy	1	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym wyniósł 79% punktów.

Wyniki zdających osiągnięte za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu i za zadania sprawdzające znajomość środków językowych były porównywalne (średni wynik w obu obszarach – odpowiednio 74% i 73%). Nieco wyższy wynik maturzyści uzyskali za tworzenie wypowiedzi pisemnej (78%), a najwyższy za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 88%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający osiągnęli wyższy średni wynik za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu, tj. zadania 1.1.–1.3., 1.5. oraz 2.6. (średni wynik – 86%), niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji, tj. zadania 2.1., 2.3.–2.5. oraz 3.1.–3.4. (średni wynik – 65%).

W zadaniu 1. należało wysłuchać pięciu wypowiedzi, które łączył temat jeansów, i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie. Wyniki dla tego zadania były dość wysokie: od 85% do 96%. Najłatwiejsze okazało się zadanie 1.2., polegające na określeniu głównej myśli wypowiedzi. We fragmencie audycji radiowej na temat wystawy poświęconej jeansom pojawiły się daty wyznaczające etapy historii tego ubrania, które mogły ułatwić skojarzenie tekstu z użytym w zadaniu określeniem *La personne raconte l'évolution historique d'un vêtement*. Nieco większym wyzwaniem było zadanie 1.4. Prawidłowo rozwiązało je 85% zdających. Aby wskazać poprawną odpowiedź, należało wyciągnąć wniosek, że pomimo pozytywnej opinii na temat spodni kobieta nie uważa jeansów za strój odpowiedni dla dyrygenta, na co wskazują m.in. użyte przez nią określenia *négligé* oraz *peu élégant*.

Zadanie 2., oparte na trzech różnych tekstach, okazało się dla zdających nieco trudniejsze. Dość łatwe okazało się wyciągnięcie wniosku w zadaniu 2.2. Ponad 70% zdających prawidłowo skojarzyło wyrażenia *être contre l'achat d'animaux* oraz *acheter des êtres vivants* z użytym w zadaniu sformułowaniem *ne pas être à vendre*. Jednak dla 20% zdających atrakcyjna okazała się odpowiedź B. Prawdopodobnie błędnie zinterpretowali oni wypowiedź Tiny na temat problemów związanych z opieką nad zwierzętami domowymi.

W grupie zadań sprawdzających umiejętność znajdowania określonych informacji w wypowiedzi wyniki zdających były zróżnicowane – od 33% do 94% punktów. Zadanie 2.1. było najłatwiejsze (94% poprawnych odpowiedzi). Uczniowie słusznie uznali, że przedstawiona w tekście propozycja dotyczy zmiany we francuskim układzie klawiatury. Rozwiązanie zadania ułatwiły użyte w tekście określenia typu *le clavier peu adapté* czy też *la modification des touches du clavier*.

Znacznie niższe były wyniki w zadaniu otwartym. Tekst do zadania 3. był audycją poświęconą twórcom pierwszych w historii filmów. Najwięcej kłopotów sprawiło zdającym zadanie 3.2., w którym należało wskazać, w jakim momencie zostali sfilmowani bohaterowie pierwszego filmu braci Lumière. Zadanie to okazało się najtrudniejsze ze wszystkich zadań w obszarze rozumienia ze słuchu.

Le premier film des frères Lumière montre des ouvriers au moment où ils **3.2. quittent une usine**.

Fragment transkrypcji:

L'histoire du cinéma commence : les frères Lumière tournent leur premier film. Ils filment des ouvriers qui quittent une usine. En 1895, les frères Lumière décident de montrer leur réalisation au grand public.

Poprawnie rozwiązało to zadanie 33% zdających. Wielu maturzystów nie podjęło próby rozwiązania tego zadania lub udzielało odpowiedzi na podstawie wiedzy ogólnej, pisząc np. *étaient dans la rue, travaillent*. Możliwe, że trudność sprawiło im zrozumienie słowa *ouvriers*, które było kluczowe dla poprawnego uzupełnienia luki, ponieważ część zdających odnosiła się w swoich odpowiedziach do braci Lumière, np. *étaient à New York, étaient photographes, étaient adolescents*.

Podobnie jak w pierwszej części arkusza, w obszarze rozumienia tekstów pisanych absolwenci uzyskali wyższy wynik za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (średni wynik za zadania 4., 5.1.–5.2. i 6.4.–6.5. wynosi 89%) niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik za zadania 5.4.–5.7. oraz 6.1.–6.3. wynosi 84%).

Dobrze opanowaną umiejętnością okazało się określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu pisanego. Średni wynik za zadanie 4. wyniósł 91%. Zdecydowana większość zdających właściwie dopasowała nagłówki do każdej części tekstu dotyczącego zakupów przez internet.

Spośród zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu najtrudniejsze było zadanie 6.5., w którym zdający musieli określić intencję narratora opisującego swoje perypetie związane z niechcianym prezentem. Odpowiedź **D.** zaznaczyło 78% zdających, którzy prawidłowo wskazali cel narratora – podzielenie się swoimi emocjami po otrzymaniu prezentu. W tekście pojawiały się określenia typu *le drame s'est produit, pour me débarrasser de cette horreur*, wskazujące na stosunek narratora do prezentu. Aby jednak prawidłowo określić jego intencję i wykluczyć inne opcje odpowiedzi, należało przeanalizować cały tekst, zwracając uwagę na wszystkie niuanse.

Zadanie 5. opierało się na czterech tekstach, które łączył temat francuskich zamków, i sprawdzało różne umiejętności. W zadaniach 5.1.–5.3., które wymagały wybrania właściwej odpowiedzi spośród podanych, były to: ogólne rozumienie tekstu (zadania 5.1. i 5.2.) oraz wyciąganie wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście (zadanie 5.3.). Maturzyści dobrze poradzili sobie z tymi zadaniami, osiągając wysokie wyniki (od 92% do 99%).

W zadaniach otwartych umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawdzana była w zadaniach 5.4.–5.7. Średni wynik za te zadania wyniósł 79%. Zdający mieli uzupełnić luki w wiadomości, którą Anna wysłała do swojej koleżanki. Najłatwiejsze okazało się zadanie 5.4. (88% poprawnych odpowiedzi). Na podstawie ogłoszenia zdający mieli wskazać, że językiem, którego opanowanie jest niezbędne do wzięcia udziału w stażu jest hiszpański.

Największym wyzwaniem okazało się zadanie 5.7.

Fragment zadania:

Et s'il me reste du temps, j'irai encore au/à **5.7. château de Chambord**. On peut s'y balader sur l'eau ou faire une promenade autour du château sans se fatiguer.

Tu voudrais m'accompagner ?

Bises,

Anna

Tekst B.

Domaine national de
Chambord

[HISTOIRE](#)
[SAISON CULTURELLE](#)
[INFOS PRATIQUES](#)
[BOUTIQUE](#)
[BILLETTERIE](#)

Si vous voulez visiter le château de Chambord, achetez vos billets et recevez-les sur votre courriel à la fin de la commande ! L'impression de vos billets n'est pas obligatoire, vous pouvez présenter vos billets depuis votre téléphone au contrôle d'accès du château. Pour gagner du temps, vous pouvez régler votre stationnement aux bornes automatiques situées sur les parkings. Il existe des parkings gratuits dans le domaine mais plus éloignés du château. Il est possible de louer des véhicules électriques pour circuler dans le parc et aussi des bateaux pour circuler sur le canal.

Informację o tym, że na końcu pobytu Anna planuje wybrać się do zamku Chambord, wskazało 62% zdających. W tym zadaniu niektórzy uczniowie wpisywali do luki zamek w Chenonceau. Z tekstu nie wynikało jednak, że można tam pływać łódką, pomimo że zamek znajduje się nad rzeką. W odpowiedziach zdających pojawiały się też miejsca niezwiązane z treścią tekstów, np. *Paris, montagne*.

Umiejętność wyszukiwania określonych informacji w tekście była sprawdzana również w zadaniach zamkniętych 6.1.–6.3. Odpowiednie fragmenty tekstu niezbędne do wskazania poprawnej odpowiedzi zidentyfikowało od 85% do 94% maturzystów.

W arkuszu egzaminacyjnym sprawdzana była również umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu. Zdecydowana większość zdających nie miała problemu z uzupełnieniem artykułu na temat pechowego włamania do centrum handlowego, wskazując brakujące zdania spośród podanych (średni wynik za zadanie 7. wyniósł 92%).

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych średni wynik za rozwiązanie zadań wyniósł 73%. W zadaniach zamkniętych wyniki były wysokie. Zadanie 8., polegające na uzupełnieniu minidialogów, okazało się łatwiejsze dla maturzystów niż zadanie 9., w którym należało wybrać wyraz poprawnie uzupełniający luki w zdaniach (średni wynik – odpowiednio 90% i 81%).

Zdecydowanie trudniejsze okazały się zadania otwarte 10. i 11. (średni wynik – odpowiednio 60% i 58%).

W zadaniu 10. należało uzupełnić luki w tekście na temat fotografowania wieży Eiffla w nocy. Trudne okazało się zwłaszcza zadanie 10.1., które wymagało dopasowania zaimka przymiotnego *tout* do luki, a następnie wpisania go we właściwej formie liczby mnogiej. Najczęściej popełnianymi błędami były formy: *tous* oraz *toute*. Innymi często popełnianymi błędami w zadaniu 10. był brak uzgodnienia przymiotnika *intellectuel* z rzeczownikiem rodzaju żeńskiego *propriété* (zadanie 10.2.) oraz użycie nieprawidłowej formy czasownika *être* w zdaniu warunkowym (zadanie 10.3.).

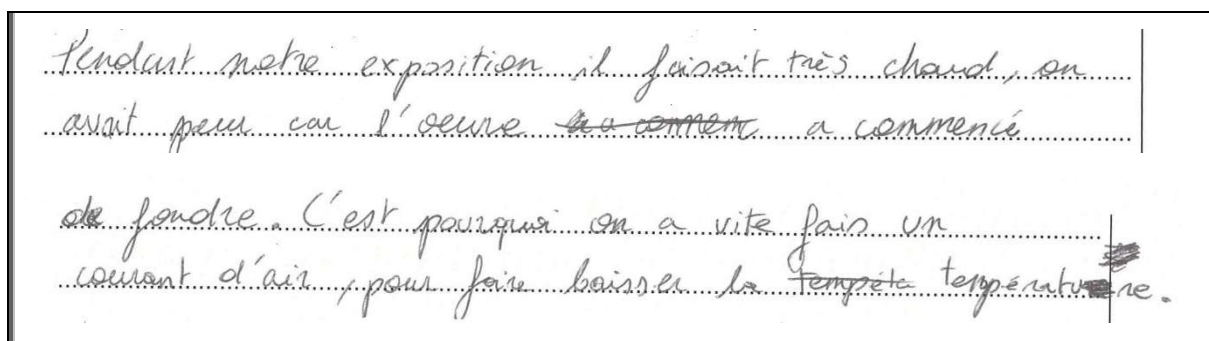
Zadanie 11. polegało na uzupełnieniu zdań z wykorzystaniem wyrazów podanych w nawiasach. Wyniki za zadania 11.1.–11.3. były zróżnicowane: od 49% do 65% poprawnych odpowiedzi. Najłatwiejsze okazało się zadanie 11.3., w którym większość zdających prawidłowo uzupełniła lukę wyrażeniem *du ski à la montagne*. Nieco mniej zdających prawidłowo utworzyło formę liczby mnogiej rodzaju żeńskiego wyrażenia *nouvelles actrices* w zadaniu 11.2. (59% poprawnych odpowiedzi). Najwięcej trudności sprawiło zadanie 11.1.: Hier, Paul (*venir / voiture*) _____ chez ses parents. Pomimo tego, że wyrażenie *venir en voiture* jest jednym z najczęściej używanych zwrotów, poprawnie uzupełniło tę lukę jedynie 49% piszących. Najczęściej popełnianymi błędami była odmiana czasownika *venir* z czasownikiem posiłkowym *avoir* oraz użycie przyminka *par* lub *dans*.

Średni wynik za zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi (zadanie 12.) to 79%. Większość abiturientów potrafiła skutecznie przekazać określone w poleceniu informacje i dobrze radziła sobie z ich rozwinięciem (średni wynik w kryterium treści – 77%). Maturzyści nie mieli problemu z wyjaśnieniem, z jakiej okazji została zorganizowana wystawa dotycząca ich szkoły (podpunkt 1. polecenia). Najczęściej wymieniali obchody święta szkoły lub rocznicy związanej z jej patronem, ale pojawiały się również bardziej niestandardowe realizacje polecenia, np. chęć zaprezentowania osiągnięć uczniów, pamiątek ze szkolnych podróży czy też promowanie szkoły wśród przyszłych uczniów. Nie wszystkie okazje były bezpośrednio związane ze szkołą. Niektórzy zdający pisali na przykład o wystawie prac młodych artystów lub zbliżających się świętach. Zgodnie z *Zasadami oceniania rozwiązań zadań* taka realizacja tego podpunktu polecenia mogła powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

Zdającym nie sprawił również kłopotu opis jednego z eksponatów, który został zaprezentowany na wystawie (podpunkt 2. polecenia). W większości były to pamiątki związane z historią szkoły: przedmioty, zdjęcia, dokumenty, a nawet zdarzały się eksponaty niematerialne, np. piosenka o szkole. Jednak niektórzy piszący ograniczyli się do nazwania eksponatu. Taka realizacja tego podpunktu polecenia nie była akceptowana, ponieważ wymagane było opisanie eksponatu.

Więszym wyzwaniem dla maturzystów była właściwa realizacja podpunktu 3. polecenia, w którym należało napisać, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy i w jaki sposób został on przez uczniów rozwiązany. Wśród problemów opisywanych przez zdających znalazły się m.in. problemy finansowe, zła pogoda, brak miejsca, choroba jednego z organizatorów, a także zagubienie lub zniszczenie jednego z eksponatów. Niektórzy zdający pisali o problemie, który pojawił się w trakcie wystawy (przykład 1.).

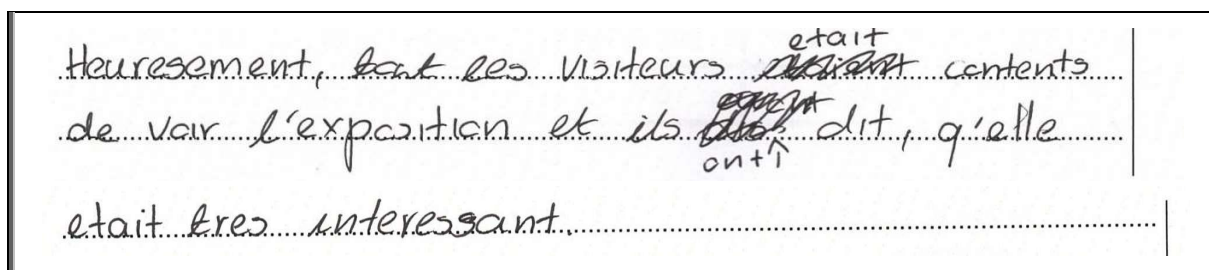
Przykład 1.

Zgodnie z *Zasadami oceniania rozwiązań zadań* taka realizacja tego podpunktu polecenia była klasyfikowana maksymalnie na poziom „odniósł się”.

Wyzwaniem dla maturzystów było również przedstawienie reakcji osób podczas zwiedzania wystawy (podpunkt 4.). Opis reakcji ograniczał się czasem do jednego lub dwóch przymiotników, co nie pozwalało uznać takiej realizacji za rozwiniętą (przykład 2.).

Przykład 2.

Jeżeli chodzi o pozostałe kryteria oceny wypowiedzi pisemnej, warto wspomnieć, że tegorocznym maturzyści uzyskali wysoki średni wynik za spójność i logikę tekstu (92%) oraz niższe wyniki za poprawność środków językowych (77%) i zakres środków językowych (70%).

Poziom rozszerzony

Absolwenci, którzy przystępowali do egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 56% punktów za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym.

Maturzyści osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 64%). Gorzej poradzili sobie z tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 57%) oraz z rozumieniem ze słuchu (średni wynik – 54%). Najniższy wynik uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 47%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający uzyskali lepsze wyniki za zadania zamknięte (zadanie 1. i zadanie 2. – średni wynik – odpowiednio 61% i 63%) niż za zadanie otwarte (zadanie 3. – średni wynik – 33%).

W tej części arkusza zdający rozwiązywali zadania wymagające umiejętności wyszukiwania w wypowiedzi określonych informacji (zadania 1.3.–1.5., 2.2., 2.4. oraz 3.1.–3.4.), wyciągania wniosków z informacji zawartych w wypowiedzi (zadania 1.1., 2.3. oraz 2.5.), odróżniania informacji o faktach od opinii (zadanie 1.2.), rozpoznawania informacji wyrażonych pośrednio (zadanie 2.1.) oraz określania intencji nadawcy/autora wypowiedzi (zadanie 1.6.).

W zadaniu 1. wyniki były zróżnicowane: od 45% do 79% punktów. Najłatwiejsze okazało się zadanie 1.3. dotyczące młodości znanej projektantki biżuterii o imieniu Sophie, sprawdzające umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji. Zdający prawidłowo wskazali odpowiedź *jouissait d'une grande indépendance* nawiązującą m.in. do fragmentów wypowiedzi: *Ces années-là étaient heureuses et paisibles, marquées par une liberté totale aussi : je me rendais souvent seule à l'école [...]* oraz *l'autonomie que m'accordaient mes parents*.

Najtrudniejsze okazały się zadania 1.4. i 1.5., które również sprawdzały umiejętność znajdowania określonych informacji.

1.4. Au lycée, Sophie s'est rendu compte qu'elle

- A. voulait être avocate.
- ☒ B. aimait aider les gens.
- C. pouvait se passer du baccalauréat.
- D. voulait se consacrer au métier de bijoutier.

1.5. Sophie a changé de métier parce qu'elle

- A. s'ennuyait au travail.
- B. préférait travailler avec sa mère.
- C. avait toujours voulu avoir un métier créatif.
- ☒ D. était trop absorbée par sa vie professionnelle.

Fragment transkrypcji:

Journaliste : À quel moment la question de votre orientation professionnelle s'est-elle posée ?

Sophie : En classe terminale. Je savais que je voulais exercer un métier tourné vers les autres. Alors, quand j'ai décroché mon bac, je me suis inscrite en fac de médecine. Je ne me sentais pas vraiment bien dans l'ambiance. Je ne me suis donc pas donnée à fond. J'ai raté le deuxième examen partiel en médecine et j'ai décidé de faire des études de droit et de devenir avocate. Je m'y suis inscrite et cela a fonctionné. Après cinq ans d'études, j'ai prêté serment et j'ai commencé à travailler.

Journaliste : Comment passe-t-on de la robe d'avocate au bijou ?

Sophie : Je n'ai jamais eu le sentiment de ne pas être à ma place. Quand j'étais avocate, j'adorais mon métier, j'étais heureuse, mais je n'avais pas un moment à moi. C'est pourquoi, un beau jour, je me suis lancée : j'ai fabriqué une mini-collection de bijoux, avec des pierres que j'avais, des perles et du métal. J'ai créé une dizaine de pièces et les ai montrées à ma mère.

W zadaniu 1.4. poprawną odpowiedź **B.** wskazało 45% zdających. Z wypowiedzi Sophie jasno wynika, że w czasie nauki w liceum zdała sobie sprawę z tego, że chce pomagać ludziom i dlatego postanowiła zdawać na medycynę. Dla 25% zdających atrakcyjnym dystraktorem była odpowiedź A., ale Sophie postanowiła zostać adwokatem podczas studiów na wydziale medycyny, a nie w liceum, co wyklucza tę opcję jako poprawną.

W zadaniu 1.5. poprawną odpowiedź **D.** wskazało również 45% zdających, trafnie zauważając, że Sophie zdecydowała się na zmianę pracy, ponieważ brakowało jej czasu dla siebie. Świadczy o tym następujący fragment: *Quand j'étais avocate, j'adorais mon métier, j'étais heureuse, mais je n'avais pas un moment à moi. C'est pourquoi, un beau jour, je me suis lancée [...]*. Bardzo atrakcyjny okazał się dystraktor C., który wybrało 38% zdających. Prawdopodobnie zasugerowali się opisem działalności artystycznej Sophie. Tymczasem tworzenie biżuterii było skutkiem, a nie przyczyną decyzji o zmianie zawodu.

Zadanie 2. sprawdzało zróżnicowane umiejętności. W zadaniu tym należało wysłuchać pięciu wypowiedzi na temat kotów i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie. Dla zdających najłatwiejszą umiejętnością okazało się znajdowanie w wypowiedzi określonych informacji (zadania 2.2. i 2.4. – średni wynik dla obu zadań wynosi 76%). Nieco trudniejsze okazało się wyciąganie wniosków wynikających z informacji zawartych w wypowiedziach (zadania 2.3. i 2.5. – średni wynik dla obu zadań wynosi 56%).

Jednym z większych wyzwań dla zdających okazało się zadanie 2.1., sprawdzające umiejętność rozpoznawania informacji wyrażonych pośrednio. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 53% maturzystów.

Zadanie 2.

- A. Le chat menace la diversité des espèces.
- B. La nature des chats prend toujours le dessus.
- C. Le chat peut cohabiter avec d'autres animaux.
- D. Le chat a parfois besoin de compléments alimentaires.
- E. Le chat se trouve à l'origine d'une expression courante.
- F. Les réactions du chat sont marquées par son expérience.

2.1.

B

Transkrypcja:

Tekst 1.

Mon chat avait disparu il y a dix mois et nous avons fini par penser que c'était définitif. Et puis une clinique vétérinaire nous a appelés, une personne leur avait apporté un chat errant dont le numéro de puce correspondait. Il était en bonne santé, bien nourri, avec un nouveau collier. Il avait donc été recueilli et bien traité. Si vous trouvez un chat, ne vous contentez pas de le recueillir, mais apportez-le chez un vétérinaire pour qu'il lise sa puce. Et n'oubliez pas que les chats sont ainsi faits que malgré toute l'affection qu'on leur porte, ils veulent toujours s'aventurer en dehors de leur territoire.

Aby prawidłowo rozwiązać zadanie 2.1., należało zwrócić uwagę na końcowy fragment tekstu 1. odnoszący się do zwyczajów kotów. Wybór poprawnej odpowiedzi zależał również od zrozumienia użytego w zdaniu **B.** nieco trudniejszego sformułowania *prendre le dessus*.

Zadanie 3., sprawdzające umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji, było jednym z dwóch najtrudniejszych zadań na poziomie rozszerzonym. Średnie wyniki za zadania otwarte 3.1.–3.4. wyniosły od 30% do 36% punktów możliwych do uzyskania. Nagranie było wypowiedzią klientki opowiadającej o swoich problemach z płaceniem za zakupy w supermarkecie. Najwięcej trudności sprawiły zdającym zadania 3.1. i 3.3. W obydwu przypadkach poprawnej odpowiedzi udzieliło 30% maturzystów.

La fourchette choisie par le client pose problème parce que/qu' 3.1. elle n'avait pas d'étiquette.

Fragment transkrypcji:

Finalement, je fais la queue pendant une heure, il ne reste plus qu'une personne devant moi et là, il existe une autre loi dans les supermarchés : le client qui est devant moi, c'est toujours le plus lent du monde ! Il y a un truc aussi : ce client a toujours un article où il n'y a pas le prix dessus. Il y avait 400 fourchettes en promotion et il a juste pris celle sur laquelle il n'y avait pas d'étiquette !

W odpowiedzi zdającego do zadania 3.1. powinna pojawić się informacja, że widelec wybrany przez osobę stojącą przed kobietą w kolejce do kasy nie ma etykiety. Akceptowane były również informacje o braku kodu kreskowego lub ceny. Bardzo często zdający zamiast określenia *étiquette* używali w odpowiedzi wyrazu *ticket*, który ma podobne brzmienie, ale nie jest właściwym określeniem. Innymi często popełnianymi błędami były: zły zapis wyrazu *prix* (jako imiesłów *pris*) oraz brak precyzji w udzielanych odpowiedziach, np. *il n'y avait pas de façon de payer pour cette fourchette, elle n'avait pas de quelque chose*.

À la deuxième caisse, la femme dit : « Je ne suis pas encore prête » pour signaler à la caissière que/qu' **3.3. elle n'arrive pas à ranger ses produits**.

Fragment transkrypcji:

Bon, une heure après, mon état nerveux s'est considérablement amélioré, car j'ouvre un œil et il n'y a plus personne devant moi. Quand toutes mes affaires sont déjà sur le tapis roulant, un concours de vitesse entre la caissière et moi commence. J'entends : « Biiip, biiip ». Même si je dis à la caissière : « Non, attendez, je ne suis pas encore prête. », le biiip, biiip continue. Ce n'est pas la peine de protester, tout est en train de s'entasser au bout du tapis roulant et je n'arrive pas à mettre mes achats dans mes sacs.

Oczekiwana odpowiedź w zadaniu 3.3. powinna zawierać informację, że kobieta nie nadąża z pakowaniem zakupów, ponieważ kasjerka zbyt szybko skanuje artykuły. Tymczasem zdający często popełniali błędy – na przykład powtarzali informację z nagrania, że kobieta nie jest gotowa lub wskazywali, że nie skończyła robić zakupów. Takie realizacje nie wyjaśniają jednak przyczyny zaistniałej sytuacji. Niektórzy odnosili się do innych fragmentów monologu, nie nawiązując w żaden sposób do tej konkretnej luki w zadaniu, np. *elle n'est pas contente, elle n'aime pas ce magasin*, albo błędnie łączyli dźwięk skanera z ogłoszonym w sklepie alarmem: *il y avait une alarme*.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający rozwiązywali zadania wymagające umiejętności znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 4.2., 4.4.–4.5., 6.1.–6.3., 6.5. oraz 6.7.–6.8.), wyciągania wniosków z informacji zawartych w tekście (zadanie 4.1.), rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu (zadania 5.1.–5.5.), rozpoznawania informacji wyrażonych pośrednio (zadanie 4.3.), odróżniania informacji o faktach od opinii (zadanie 6.6.) oraz określania intencji nadawcy/autora tekstu (zadanie 6.4.). Tegorocznym maturzystom najlepiej poradziło sobie z rozwiązaniem zadania 6.1., sprawdzającego pierwszą z wymienionych umiejętności (91% poprawnych odpowiedzi).

Zadanie 4. oparte na tekście opowiadającym o życiu generała Charles'a de Gaulle'a było najtrudniejsze w tej części arkusza (średni wynik – 56%). Wyzwaniem dla maturzystów było zwłaszcza zadanie 4.1., wymagające wyciągnięcia wniosku dotyczącego licznych ucieczek generała z niewoli.

4.1.	Charles de Gaulle éprouve un besoin irrésistible de liberté.	B
Tekst B		
Pour de Gaulle, l'évasion, c'est une façon d'agir contre l'ennemi. Le 15 octobre 1917, profitant d'une nuit d'orage, il descend à la corde la paroi rocheuse de 40 mètres qui entoure la forteresse de Rosenberg. Repris 10 jours plus tard, il s'évade de nouveau, non plus par la muraille mais par la porte principale, déguisé en civil grâce à des vêtements et des lunettes volés. Ses évasions de jeune soldat, le général de Gaulle les a après longuement décrites et illustrées. Il les a fait authentifier par ses anciens compagnons de captivité pour obtenir la médaille des Évadés en 1926. Un moyen pour lui de surmonter le sentiment d'échec, d'inutilité et de gâchis lié à sa captivité.		

Poprawnej odpowiedzi **B**. udzieliła mniej niż połowa maturzystów. Aby prawidłowo rozwiązać to zadanie, należało odnieść się do opisu prób ucieczek de Gaulle'a z niewoli, które niewątpliwie były wyrazem jego umiłowania wolności. Ponad 20% zdających wybrało tekst A., w którym jest mowa o jego pobytach w obozach jenieckich, jednak nie ma mowy o ucieczkach z tych miejsc.

O wiele łatwiejsze było zadanie 4.5. (63% poprawnych odpowiedzi), które wymagało znalezienia w jednym z tekstów informacji o nietypowej decyzji generała podjętej podczas pełnienia funkcji państwowej. Chodziło o pokrywanie wydatków osobistych z prywatnych środków finansowych. Na poprawną odpowiedź wskazywało użyte w tekście zdanie *Un acte qui ne manque pas de surprendre !*, które pomogło zdającym prawidłowo rozwiązać to zadanie.

Zadanie 5. było najłatwiejsze w całym arkuszu na poziomie rozszerzonym (średni wynik – 74%). Większość zdających prawidłowo uzupełniła tekst dotyczący historii znaku @, wybierając brakujące fragmenty spośród podanych.

Ostatnie zadanie w tej części arkusza odnosiło się do dwóch tekstów dotyczących instytucji wyborów: literackiego i publicystycznego. Tekst literacki pochodził z książki Gaëla Faye'a *Petit Pays*, a tekst publicystyczny był artykułem na temat inicjatyw mających na celu zachęcenie ludzi do udziału w wyborach. Na ich podstawie zdający mieli rozwiązać cztery zadania zamknięte wielokrotnego wyboru (od 61% do 91% poprawnych odpowiedzi) oraz cztery zadania otwarte (od 44% do 64% poprawnych odpowiedzi).

Najtrudniejszym spośród zadań zamkniętych było zadanie 6.3., oparte na tekście literackim, sprawdzające umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście.

6.3. Le lendemain des élections,

- A. la fête continuait.
- ☒ B. l'ambiance était tendue.
- C. les téléphones étaient éteints.
- D. les gens étaient enfin décontractés.

Fragment tekstu:

Le lendemain, c'était étrange. Rien ne bougeait. Dans l'attente des résultats, la ville était anxieuse. À la maison, le téléphone sonnait sans arrêt. Papa refusait que j'aille dans l'impasse voir les copains. Notre jardin était vide, le gardien avait disparu. Très peu de voitures circulaient dans la rue. Un contraste impressionnant avec l'allégresse de la veille.

Prawidłową odpowiedź **B.** wskazało 61% zdających. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należało odnaleźć w tekście wskazówki świadczące o panującej w mieście atmosferze napięcia i oczekiwania po przeprowadzonych po raz pierwszy wyborach parlamentarnych w Burundi, np. *rien ne bougeait, la ville était anxieuse, un contraste impressionnant avec l'allégresse de la veille*. Możliwe, że 24% zdających odczytało je jako opis odczucia ulgi i zaznaczyło odpowiedź D.

Zdecydowanie mniej kłopotu sprawiło zdającym wyszukanie w tekście informacji o tym, co się działo w dniu wyborów przed głosowaniem (zadanie 6.1. – 91% poprawnych odpowiedzi).

W ramach wiązki zadań otwartych, zdający najlepiej poradzili sobie z uzupełnieniem luki 6.5., która wymagała zrozumienia, jaki był cel inicjatywy jednego z francuskich przedsiębiorców. Właściwej odpowiedzi wskazującej na chęć zmobilizowania pracowników do udziału w wyborach, udzieliło 64% zdających.

Więcej problemów przysporzyła luka 6.6., której uzupełnieniem była opinia adwokata dotycząca legalności tej inicjatywy.

La bonne initiative de Pierre-Jacques Laskar est **6.6.** autorisée d'un point de vue législatif, selon un avocat.

Fragment tekstu:

Pourtant, il n'y a aucune interdiction pour un employeur d'offrir des primes afin d'inciter les salariés à voter. La seule chose interdite est de donner des consignes de vote, puisque celui-ci est par définition secret et confidentiel, explique Johan Zenou, avocat spécialiste du droit du travail. Cette pratique n'est pas interdite par la loi, tant que l'objectif n'est pas d'influencer ou de révéler le contenu du vote, elle n'est donc pas si mauvaise. Selon Zenou, les accusations potentielles d'achat des voix lors de l'élection sont infondées dans ce cas-là. « Ce qui compte, c'est le fait qu'en demandant à ses salariés le tampon sur leur carte d'électeur, l'employeur ne leur impose rien. Les gens peuvent voter pour qui ils veulent », souligne l'avocat.

W odpowiedzi zdającego powinna pojawić się informacja, że według adwokata premia za udział w wyborach jest dozwolona. Takiej odpowiedzi udzieliło 44% zdających. Akceptowano różne wyrażenia, np. *légale*, *admissible*, *correcte*. Zdający popełniali błędy, przytaczając określenia niebędące opinią specjalisty, np. *infondée*, lub z nią niezwiązane i/lub niełącznie się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę, np. *l'effet de prime*, *de donner des consignes de vote*.

Zadania z obszaru znajomości środków językowych były dla zdających trudne. Zadania otwarte (zadania 8. i 9.) okazały się zdecydowanie trudniejsze niż zadanie zamknięte (zadanie 7.) – średni wynik – odpowiednio 34% oraz 64%.

W zadaniu 7. najwięcej problemów sprawiło zdającym zadanie 7.1.

CARDABELLE

Fragment tekstu :

Lorsqu'on se balade dans le vieux village de Saint-Guilhem-le-Désert, on est frappé par le nombre de portes qui accueillent la cardabelle, une plante emblématique de la région. Bien que sa cueillette 7.1. _____ interdite, on la voit encore fréquemment, séchée, fixée sur les maisons.

7.1.

- A. avait été
- B. était
- C. est
- ☒ D. soit

Prawidłową odpowiedź **D.** w zadaniu 7.1. wskazało 52% maturzystów. Ponad 20% zdających wybrało dystraktor C. Możliwe, że część z nich nie zauważyła wyrażenia *bien que*, które wymaga użycia trybu subjonctif.

Sporo problemów przysporzyło maturzystom zadanie 8., polegające na uzupełnieniu luk jednym wyrazem wybranym z ramki, który należało przekształcić w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. Trudne okazało się szczególnie uzupełnienie luk 8.1. i 8.4.

Prawidłowo rozwiązało te zadania odpowiednio 37% i 35% absolwentów. Lukę 8.1. należało uzupełnić imiesłowem *importées*, a w luce 8.4. wykazać się znajomością formy gérondif poprzez wpisanie wyrazu *mettant*. Najczęściej popełnianymi błędami był wybór niewłaściwego wyrazu do uzupełnienia luki oraz brak zgodności wpisywanej formy co do liczby i rodzaju z wyrazami otaczającymi lukę.

W zadaniu 9. należało uzupełnić luki w zdaniach, tłumacząc na język francuski wyrazy podane w nawiasach. Poziom wykonania poszczególnych jednostek był zróżnicowany – od 13% do 39% poprawnych odpowiedzi.

Najtrudniejsze były zadania 9.1. i 9.4. Prawidłowe rozwiązanie każdego z nich podało 13% zdających.

9.1. Qui a jeté mes (*stare buty sportowe*) vieilles chaussures de sport à la poubelle ?

9.4. Une plateforme a été créée (*żeby pozwolić amatorom*) pour permettre aux amateurs de surf de réserver un cours facilement.

Najczęściej popełnianym błędem w zdaniu 9.1. było użycie nieprawidłowej struktury *chaussures sportives* zamiast *chaussures de sport*. Wielu zdających popełniło również błąd w rodzaju rzeczownika *chaussure* oraz nieprawidłowo utworzyło formę rodzaju żeńskiego liczby mnogiej przymiotnika *vieux*.

Z kolei najczęstszymi błędami w zadaniu 9.4. było użycie złej składni, np. *permettre les amateurs*, oraz wybór złego czasownika, np. *faciliter*, *aider*.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Do wyboru były dwa tematy. Pierwszy z nich polegał na napisaniu rozprawki, w której należało przedstawić plusy i minusy murali pojawiających się w przestrzeni miejskiej. Najczęstszym problemem maturzystów w przypadku tego tematu było sformułowanie czytelnej tezy zapowiadającej dwustronną argumentację oraz jej konsekwentne uzasadnienie. Drugim tematem był list do redaktora naczelnego jednego z czasopism, w którym zdający ubiega się o pracę fotografa. Należało w nim opisać swoje doświadczenia związane z fotografowaniem oraz uzasadnić wybór miejsca przedstawionego na zdjęciu dołączonym do listu, które zostało wyróżnione w międzynarodowym konkursie „Moje miejsce na ziemi”. W przypadku tego tematu najczęstszym błędem popełnianym przez maturzystów było pisanie listu w celu przedstawienia nagrodzonego zdjęcia, zamiast zgłoszenia swojej kandydatury na stanowisko fotografa. Wielu zdających zapomniało również o zastosowaniu właściwych zwrotów rozpoczynających i kończących wypowiedź, typowych dla listu formalnego. Ponadto część osób traktowała te zwroty jako zakończenie listu, nie podejmując próby podsumowania jego treści, a to skutkowało obniżeniem punktacji za zgodność z poleceniem.

Najwyższy średni wynik maturzyści osiągnęli za spójność i logikę wypowiedzi – 68% punktów. Dość wysokie były także wyniki w kryterium zgodności z poleceniem (średni wynik – 63%). Niższy wynik absolwenci uzyskali w kryterium zakresu środków językowych (średni wynik – 52%). Świadczy to o tym, że w wypowiedzi pisemnej stosowali głównie słownictwo i struktury gramatyczno-leksykalne o wysokim stopniu pospolitości, rzadko używając wyrażen charakterystycznych dla tematu. Najmniej punktów egzaminatorzy przyznali w kryterium poprawności środków językowych (średni wynik – 45%). Maturzyści popełniali liczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które niejednokrotnie w znacznym stopniu zaburzały komunikatywność wypowiedzi.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu maturalnego z języka francuskiego umożliwia sformułowanie kilku istotnych wniosków dotyczących kierunków pracy z uczniami w kolejnych latach.

- ❖ Zadania otwarte stanowią dla maturzystów większe wyzwanie niż zadania zamknięte – dla uczących się języka obcego samodzielne sformułowanie odpowiedzi jest trudniejsze niż wybór spośród podanych już opcji. Dlatego ważne jest, aby nauczyciel dobierał zadania w taki sposób, aby zachęcić uczniów do praktycznego stosowania poznanych struktur i wyrażań. Warto również zwrócić ich uwagę na precyzję odpowiedzi. Częstym błędem jest uzupełnienie luk odpowiedziami, które co prawda nie są sprzeczne z nagraniem/tekstem, lecz nie oddają w pełni znaczenia zawartych w nich informacji.
- ❖ Zadania sprawdzające umiejętność wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście, zwłaszcza na poziomie rozszerzonym, sprawiły zdającym pewne trudności. Umiejętność ta wymaga od uczniów logicznego myślenia i zdolności dedukcji – czyli umiejętności czytania „między wierszami”. Dlatego ważne jest, aby systematycznie ćwiczyć tę umiejętność podczas zajęć. Nauczyciel powinien zachęcać uczniów do formułowania przewidywań oraz proponować ćwiczenia rozwijające myślenie krytyczne, które pozwoliłyby im na wykorzystanie zarówno wcześniejszej wiedzy, jak i informacji zawartych w danym tekście. A wszystko po to, by poprawnie interpretować to, co nie zostało powiedziane wprost.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów przystępujących do egzaminu zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Wielu zdających uzyskuje niskie wyniki, a czasem nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań. Może to świadczyć o zbyt dużym skupieniu się na lekcjach na rozwijaniu umiejętności receptywnych i mniej intensywnej pracy nad jakością języka uczniów. Aby nauka języka obcego była efektywna, ważne jest więc systematyczne ćwiczenie struktur leksykalno-gramatycznych. Regularne wykonywanie zadań opartych na transformacjach, uzupełnianie luk oraz tłumaczenie zdań na język obcy mogą okazać się kluczowe w nabywaniu umiejętności poprawnego stosowania środków językowych na co dzień.
- ❖ Biorąc pod uwagę stosunkowo niskie wyniki osiągane przez zdających w zakresie środków językowych w wypowiedzi pisemnej, zasadne wydaje się wprowadzenie dodatkowych ćwiczeń ukierunkowanych na regularne poszerzanie zasobu leksykalnego. Warto zwrócić szczególną uwagę na pracę nad synonimami oraz kolokacjami, tak aby uczniowie unikali powtórzeń i mogli w naturalny i precyzyjny sposób wyrażać swoje myśli. Co więcej, wskazane jest zachęcanie uczniów do czytania tekstów autentycznych, które stanowią źródło naturalnych struktur językowych oraz bogatego słownictwa.

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym wyniósł 79% punktów.

Wyniki zdających osiągnięte za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu i za zadania sprawdzające znajomość środków językowych były porównywalne (średni wynik w obu obszarach – odpowiednio 74% i 73%). Nieco wyższy wynik maturzyści uzyskali za tworzenie wypowiedzi pisemnej (78%), a najwyższy za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 88%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający osiągnęli wyższy średni wynik za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu, tj. zadania 1.1.–1.3., 1.5. oraz 2.6. (średni wynik – 86%), niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji, tj. zadania 2.1., 2.3.–2.5. oraz 3.1.–3.4. (średni wynik – 65%).

W zadaniu 1. należało wysłuchać pięciu wypowiedzi, które łączył temat jeansów, i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie. Wyniki dla tego zadania były dość wysokie: od 85% do 96%. Najłatwiejsze okazało się zadanie 1.2., polegające na określeniu głównej myśli wypowiedzi. We fragmencie audycji radiowej na temat wystawy poświęconej jeansom pojawiły się daty wyznaczające etapy historii tego ubrania, które mogły ułatwić skojarzenie tekstu z użytym w zadaniu określeniem *La personne raconte l'évolution historique d'un vêtement*. Nieco większym wyzwaniem było zadanie 1.4. Prawidłowo rozwiązało je 85% zdających. Aby wskazać poprawną odpowiedź, należało wyciągnąć wniosek, że pomimo pozytywnej opinii na temat spodni kobieta nie uważa jeansów za strój odpowiedni dla dyrygenta, na co wskazują m.in. użyte przez nią określenia *négligé* oraz *peu élégant*.

Zadanie 2., oparte na trzech różnych tekstach, okazało się dla zdających nieco trudniejsze. Dość łatwe okazało się wyciągnięcie wniosku w zadaniu 2.2. Ponad 70% zdających prawidłowo skojarzyło wyrażenia *être contre l'achat d'animaux* oraz *acheter des êtres vivants* z użytym w zadaniu sformułowaniem *ne pas être à vendre*. Jednak dla 20% zdających atrakcyjna okazała się odpowiedź B. Prawdopodobnie błędnie zinterpretowali oni wypowiedź Tiny na temat problemów związanych z opieką nad zwierzętami domowymi.

W grupie zadań sprawdzających umiejętność znajdowania określonych informacji w wypowiedzi wyniki zdających były zróżnicowane – od 33% do 94% punktów. Zadanie 2.1. było najłatwiejsze (94% poprawnych odpowiedzi). Uczniowie słusznie uznali, że przedstawiona w tekście propozycja dotyczy zmiany we francuskim układzie klawiatury. Rozwiązanie zadania ułatwiły użyte w tekście określenia typu *le clavier peu adapté* czy też *la modification des touches du clavier*.

Znacznie niższe były wyniki w zadaniu otwartym. Tekst do zadania 3. był audycją poświęconą twórcom pierwszych w historii filmów. Najwięcej kłopotów sprawiło zdającym zadanie 3.2., w którym należało wskazać, w jakim momencie zostali sfilmowani bohaterowie pierwszego filmu braci Lumière. Zadanie to okazało się najtrudniejsze ze wszystkich zadań w obszarze rozumienia ze słuchu.

Le premier film des frères Lumière montre des ouvriers au moment où ils **3.2. quittent une usine**.

Fragment transkrypcji:

L'histoire du cinéma commence : les frères Lumière tournent leur premier film. Ils filment des ouvriers qui quittent une usine. En 1895, les frères Lumière décident de montrer leur réalisation au grand public.

Poprawnie rozwiązało to zadanie 33% zdających. Wielu maturzystów nie podjęło próby rozwiązania tego zadania lub udzielało odpowiedzi na podstawie wiedzy ogólnej, pisząc np. *étaient dans la rue, travaillent*. Możliwe, że trudność sprawiło im zrozumienie słowa *ouvriers*, które było kluczowe dla poprawnego uzupełnienia luki, ponieważ część zdających odnosiła się w swoich odpowiedziach do braci Lumière, np. *étaient à New York, étaient photographes, étaient adolescents*.

Podobnie jak w pierwszej części arkusza, w obszarze rozumienia tekstów pisanych absolwenci uzyskali wyższy wynik za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (średni wynik za zadania 4., 5.1.–5.2. i 6.4.–6.5. wynosi 89%) niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik za zadania 5.4.–5.7. oraz 6.1.–6.3. wynosi 84%).

Dobrze opanowaną umiejętnością okazało się określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu pisanego. Średni wynik za zadanie 4. wyniósł 91%. Zdecydowana większość zdających właściwie dopasowała nagłówki do każdej części tekstu dotyczącego zakupów przez internet.

Spośród zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu najtrudniejsze było zadanie 6.5., w którym zdający musieli określić intencję narratora opisującego swoje perypetie związane z niechcianym prezentem. Odpowiedź **D.** zaznaczyło 78% zdających, którzy prawidłowo wskazali cel narratora – podzielenie się swoimi emocjami po otrzymaniu prezentu. W tekście pojawiały się określenia typu *le drame s'est produit, pour me débarrasser de cette horreur*, wskazujące na stosunek narratora do prezentu. Aby jednak prawidłowo określić jego intencję i wykluczyć inne opcje odpowiedzi, należało przeanalizować cały tekst, zwracając uwagę na wszystkie niuanse.

Zadanie 5. opierało się na czterech tekstach, które łączył temat francuskich zamków, i sprawdzało różne umiejętności. W zadaniach 5.1.–5.3., które wymagały wybrania właściwej odpowiedzi spośród podanych, były to: ogólne rozumienie tekstu (zadania 5.1. i 5.2.) oraz wyciąganie wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście (zadanie 5.3.). Maturzyści dobrze poradzili sobie z tymi zadaniami, osiągając wysokie wyniki (od 92% do 99%).

W zadaniach otwartych umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawdzana była w zadaniach 5.4.–5.7. Średni wynik za te zadania wyniósł 79%. Zdający mieli uzupełnić luki w wiadomości, którą Anna wysłała do swojej koleżanki. Najłatwiejsze okazało się zadanie 5.4. (88% poprawnych odpowiedzi). Na podstawie ogłoszenia zdający mieli wskazać, że językiem, którego opanowanie jest niezbędne do wzięcia udziału w stażu jest hiszpański.

Największym wyzwaniem okazało się zadanie 5.7.

Fragment zadania:

Et s'il me reste du temps, j'irai encore au/à **5.7. château de Chambord**. On peut s'y balader sur l'eau ou faire une promenade autour du château sans se fatiguer.

Tu voudrais m'accompagner ?

Bises,

Anna

Tekst B.

Domaine national de
Chambord

[HISTOIRE](#)
[SAISON CULTURELLE](#)
[INFOS PRATIQUES](#)
[BOUTIQUE](#)
[BILLETTERIE](#)

Si vous voulez visiter le château de Chambord, achetez vos billets et recevez-les sur votre courriel à la fin de la commande ! L'impression de vos billets n'est pas obligatoire, vous pouvez présenter vos billets depuis votre téléphone au contrôle d'accès du château. Pour gagner du temps, vous pouvez régler votre stationnement aux bornes automatiques situées sur les parkings. Il existe des parkings gratuits dans le domaine mais plus éloignés du château. Il est possible de louer des véhicules électriques pour circuler dans le parc et aussi des bateaux pour circuler sur le canal.

Informację o tym, że na końcu pobytu Anna planuje wybrać się do zamku Chambord, wskazało 62% zdających. W tym zadaniu niektórzy uczniowie wpisywali do luki zamek w Chenonceau. Z tekstu nie wynikało jednak, że można tam pływać łódką, pomimo że zamek znajduje się nad rzeką. W odpowiedziach zdających pojawiały się też miejsca niezwiązane z treścią tekstów, np. *Paris*, *montagne*.

Umiejętność wyszukiwania określonych informacji w tekście była sprawdzana również w zadaniach zamkniętych 6.1.–6.3. Odpowiednie fragmenty tekstu niezbędne do wskazania poprawnej odpowiedzi zidentyfikowało od 85% do 94% maturzystów.

W arkuszu egzaminacyjnym sprawdzana była również umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu. Zdecydowana większość zdających nie miała problemu z uzupełnieniem artykułu na temat pechowego włamania do centrum handlowego, wskazując brakujące zdania spośród podanych (średni wynik za zadanie 7. wyniósł 92%).

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych średni wynik za rozwiązanie zadań wyniósł 73%. W zadaniach zamkniętych wyniki były wysokie. Zadanie 8., polegające na uzupełnieniu minidialogów, okazało się łatwiejsze dla maturzystów niż zadanie 9., w którym należało wybrać wyraz poprawnie uzupełniający luki w zdaniach (średni wynik – odpowiednio 90% i 81%).

Zdecydowanie trudniejsze okazały się zadania otwarte 10. i 11. (średni wynik – odpowiednio 60% i 58%).

W zadaniu 10. należało uzupełnić luki w tekście na temat fotografowania wieży Eiffla w nocy. Trudne okazało się zwłaszcza zadanie 10.1., które wymagało dopasowania zaimka przymiotnego *tout* do luki, a następnie wpisania go we właściwej formie liczby mnogiej. Najczęściej popełnianymi błędami były formy: *tous* oraz *toute*. Innymi często popełnianymi błędami w zadaniu 10. był brak uzgodnienia przymiotnika *intellectuel* z rzeczownikiem rodzaju żeńskiego *propriété* (zadanie 10.2.) oraz użycie nieprawidłowej formy czasownika *être* w zdaniu warunkowym (zadanie 10.3.).

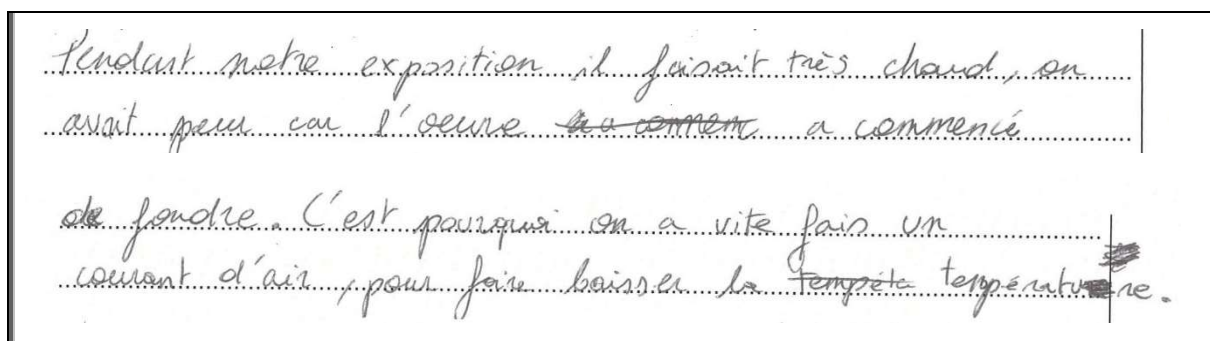
Zadanie 11. polegało na uzupełnieniu zdań z wykorzystaniem wyrazów podanych w nawiasach. Wyniki za zadania 11.1.–11.3. były zróżnicowane: od 49% do 65% poprawnych odpowiedzi. Najłatwiejsze okazało się zadanie 11.3., w którym większość zdających prawidłowo uzupełniła lukę wyrażeniem *du ski à la montagne*. Nieco mniej zdających prawidłowo utworzyło formę liczby mnogiej rodzaju żeńskiego wyrażenia *nouvelles actrices* w zadaniu 11.2. (59% poprawnych odpowiedzi). Najwięcej trudności sprawiło zadanie 11.1.: Hier, Paul (*venir / voiture*) _____ chez ses parents. Pomimo tego, że wyrażenie *venir en voiture* jest jednym z najczęściej używanych zwrotów, poprawnie uzupełniło tę lukę jedynie 49% piszących. Najczęściej popełnianymi błędami była odmiana czasownika *venir* z czasownikiem posiłkowym *avoir* oraz użycie przyminka *par* lub *dans*.

Średni wynik za zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi (zadanie 12.) to 79%. Większość abiturientów potrafiła skutecznie przekazać określone w poleceniu informacje i dobrze radziła sobie z ich rozwinięciem (średni wynik w kryterium treści – 77%). Maturzyści nie mieli problemu z wyjaśnieniem, z jakiej okazji została zorganizowana wystawa dotycząca ich szkoły (podpunkt 1. polecenia). Najczęściej wymieniali obchody święta szkoły lub rocznicy związanej z jej patronem, ale pojawiały się również bardziej niestandardowe realizacje polecenia, np. chęć zaprezentowania osiągnięć uczniów, pamiątek ze szkolnych podróży czy też promowanie szkoły wśród przyszłych uczniów. Nie wszystkie okazje były bezpośrednio związane ze szkołą. Niektórzy zdający pisali na przykład o wystawie prac młodych artystów lub zbliżających się świętach. Zgodnie z *Zasadami oceniania rozwiązań zadań* taka realizacja tego podpunktu polecenia mogła powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

Zdającym nie sprawił również kłopotu opis jednego z eksponatów, który został zaprezentowany na wystawie (podpunkt 2. polecenia). W większości były to pamiątki związane z historią szkoły: przedmioty, zdjęcia, dokumenty, a nawet zdarzały się eksponaty niematerialne, np. piosenka o szkole. Jednak niektórzy piszący ograniczyli się do nazwania eksponatu. Taka realizacja tego podpunktu polecenia nie była akceptowana, ponieważ wymagane było opisanie eksponatu.

Więszym wyzwaniem dla maturzystów była właściwa realizacja podpunktu 3. polecenia, w którym należało napisać, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy i w jaki sposób został on przez uczniów rozwiązany. Wśród problemów opisywanych przez zdających znalazły się m.in. problemy finansowe, zła pogoda, brak miejsca, choroba jednego z organizatorów, a także zagubienie lub zniszczenie jednego z eksponatów. Niektórzy zdający pisali o problemie, który pojawił się w trakcie wystawy (przykład 1.).

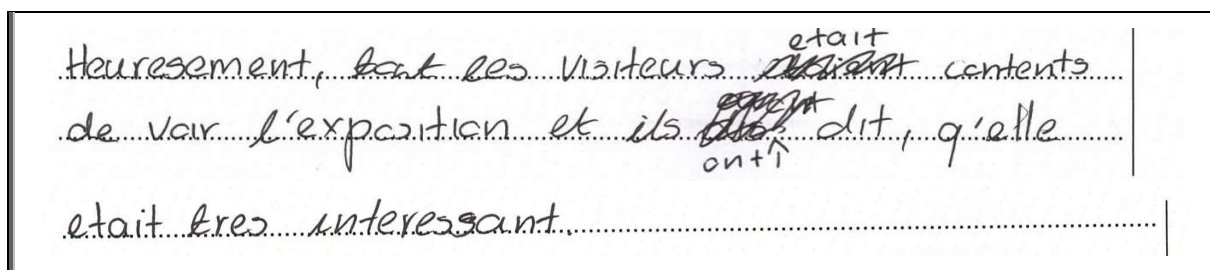
Przykład 1.

Zgodnie z *Zasadami oceniania rozwiązań zadań* taka realizacja tego podpunktu polecenia była klasyfikowana maksymalnie na poziom „odniósł się”.

Wyzwaniem dla maturzystów było również przedstawienie reakcji osób podczas zwiedzania wystawy (podpunkt 4.). Opis reakcji ograniczał się czasem do jednego lub dwóch przymiotników, co nie pozwalało uznać takiej realizacji za rozwiniętą (przykład 2.).

Przykład 2.

Jeżeli chodzi o pozostałe kryteria oceny wypowiedzi pisemnej, warto wspomnieć, że tegorocznym maturzyści uzyskali wysoki średni wynik za spójność i logikę tekstu (92%) oraz niższe wyniki za poprawność środków językowych (77%) i zakres środków językowych (70%).

Poziom rozszerzony

Absolwenci, którzy przystępowali do egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 56% punktów za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym.

Maturzyści osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 64%). Gorzej poradzili sobie z tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 57%) oraz z rozumieniem ze słuchu (średni wynik – 54%). Najniższy wynik uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 47%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający uzyskali lepsze wyniki za zadania zamknięte (zadanie 1. i zadanie 2. – średni wynik – odpowiednio 61% i 63%) niż za zadanie otwarte (zadanie 3. – średni wynik – 33%).

W tej części arkusza zdający rozwiązywali zadania wymagające umiejętności wyszukiwania w wypowiedzi określonych informacji (zadania 1.3.–1.5., 2.2., 2.4. oraz 3.1.–3.4.), wyciągania wniosków z informacji zawartych w wypowiedzi (zadania 1.1., 2.3. oraz 2.5.), odróżniania informacji o faktach od opinii (zadanie 1.2.), rozpoznawania informacji wyrażonych pośrednio (zadanie 2.1.) oraz określania intencji nadawcy/autora wypowiedzi (zadanie 1.6.).

W zadaniu 1. wyniki były zróżnicowane: od 45% do 79% punktów. Najłatwiejsze okazało się zadanie 1.3. dotyczące młodości znanej projektantki biżuterii o imieniu Sophie, sprawdzające umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji. Zdający prawidłowo wskazali odpowiedź *jouissait d'une grande indépendance* nawiązującą m.in. do fragmentów wypowiedzi: *Ces années-là étaient heureuses et paisibles, marquées par une liberté totale aussi : je me rendais souvent seule à l'école [...]* oraz *l'autonomie que m'accordaient mes parents*.

Najtrudniejsze okazały się zadania 1.4. i 1.5., które również sprawdzały umiejętność znajdowania określonych informacji.

1.6. Au lycée, Sophie s'est rendu compte qu'elle

- E. voulait être avocate.
- ☒ F. aimait aider les gens.
- G. pouvait se passer du baccalauréat.
- H. voulait se consacrer au métier de bijoutier.

1.7. Sophie a changé de métier parce qu'elle

- E. s'ennuyait au travail.
- F. préférait travailler avec sa mère.
- G. avait toujours voulu avoir un métier créatif.
- ☒ H. était trop absorbée par sa vie professionnelle.

Fragment transkrypcji:

Journaliste : À quel moment la question de votre orientation professionnelle s'est-elle posée ?

Sophie : En classe terminale. Je savais que je voulais exercer un métier tourné vers les autres. Alors, quand j'ai décroché mon bac, je me suis inscrite en fac de médecine. Je ne me sentais pas vraiment bien dans l'ambiance. Je ne me suis donc pas donnée à fond. J'ai raté le deuxième examen partiel en médecine et j'ai décidé de faire des études de droit et de devenir avocate. Je m'y suis inscrite et cela a fonctionné. Après cinq ans d'études, j'ai prêté serment et j'ai commencé à travailler.

Journaliste : Comment passe-t-on de la robe d'avocate au bijou ?

Sophie : Je n'ai jamais eu le sentiment de ne pas être à ma place. Quand j'étais avocate, j'adorais mon métier, j'étais heureuse, mais je n'avais pas un moment à moi. C'est pourquoi, un beau jour, je me suis lancée : j'ai fabriqué une mini-collection de bijoux, avec des pierres que j'avais, des perles et du métal. J'ai créé une dizaine de pièces et les ai montrées à ma mère.

W zadaniu 1.4. poprawną odpowiedź **B.** wskazało 45% zdających. Z wypowiedzi Sophie jasno wynika, że w czasie nauki w liceum zdała sobie sprawę z tego, że chce pomagać ludziom i dlatego postanowiła zdawać na medycynę. Dla 25% zdających atrakcyjnym dystraktorem była odpowiedź A., ale Sophie postanowiła zostać adwokatem podczas studiów na wydziale medycyny, a nie w liceum, co wyklucza tę opcję jako poprawną.

W zadaniu 1.5. poprawną odpowiedź **D.** wskazało również 45% zdających, trafnie zauważając, że Sophie zdecydowała się na zmianę pracy, ponieważ brakowało jej czasu dla siebie. Świadczy o tym następujący fragment: *Quand j'étais avocate, j'adorais mon métier, j'étais heureuse, mais je n'avais pas un moment à moi. C'est pourquoi, un beau jour, je me suis lancée [...]*. Bardzo atrakcyjny okazał się dystraktor C., który wybrało 38% zdających. Prawdopodobnie zasugerowali się opisem działalności artystycznej Sophie. Tymczasem tworzenie biżuterii było skutkiem, a nie przyczyną decyzji o zmianie zawodu.

Zadanie 2. sprawdzało zróżnicowane umiejętności. W zadaniu tym należało wysłuchać pięciu wypowiedzi na temat kotów i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie. Dla zdających najłatwiejszą umiejętnością okazało się znajdowanie w wypowiedzi określonych informacji (zadania 2.2. i 2.4. – średni wynik dla obu zadań wynosi 76%). Nieco trudniejsze okazało się wyciąganie wniosków wynikających z informacji zawartych w wypowiedziach (zadania 2.3. i 2.5. – średni wynik dla obu zadań wynosi 56%).

Jednym z większych wyzwań dla zdających okazało się zadanie 2.1., sprawdzające umiejętność rozpoznawania informacji wyrażonych pośrednio. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 53% maturzystów.

Zadanie 2.

- G. Le chat menace la diversité des espèces.
- H. La nature des chats prend toujours le dessus.
- I. Le chat peut cohabiter avec d'autres animaux.
- J. Le chat a parfois besoin de compléments alimentaires.
- K. Le chat se trouve à l'origine d'une expression courante.
- L. Les réactions du chat sont marquées par son expérience.

2.1.

B

Transkrypcja:

Tekst 1.

Mon chat avait disparu il y a dix mois et nous avons fini par penser que c'était définitif. Et puis une clinique vétérinaire nous a appelés, une personne leur avait apporté un chat errant dont le numéro de puce correspondait. Il était en bonne santé, bien nourri, avec un nouveau collier. Il avait donc été recueilli et bien traité. Si vous trouvez un chat, ne vous contentez pas de le recueillir, mais apportez-le chez un vétérinaire pour qu'il lise sa puce. Et n'oubliez pas que les chats sont ainsi faits que malgré toute l'affection qu'on leur porte, ils veulent toujours s'aventurer en dehors de leur territoire.

Aby prawidłowo rozwiązać zadanie 2.1., należało zwrócić uwagę na końcowy fragment tekstu 1. odnoszący się do zwyczajów kotów. Wybór poprawnej odpowiedzi zależał również od zrozumienia użytego w zdaniu B. nieco trudniejszego sformułowania *prendre le dessus*.

Zadanie 3., sprawdzające umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji, było jednym z dwóch najtrudniejszych zadań na poziomie rozszerzonym. Średnie wyniki za zadania otwarte 3.1.–3.4. wyniosły od 30% do 36% punktów możliwych do uzyskania. Nagranie było wypowiedzią klientki opowiadającej o swoich problemach z płaceniem za zakupy w supermarkecie. Najwięcej trudności sprawiły zdającym zadania 3.1. i 3.3. W obydwu przypadkach poprawnej odpowiedzi udzieliło 30% maturzystów.

La fourchette choisie par le client pose problème parce que/qu' 3.1. elle n'avait pas d'étiquette.

Fragment transkrypcji:

Finalement, je fais la queue pendant une heure, il ne reste plus qu'une personne devant moi et là, il existe une autre loi dans les supermarchés : le client qui est devant moi, c'est toujours le plus lent du monde ! Il y a un truc aussi : ce client a toujours un article où il n'y a pas le prix dessus. Il y avait 400 fourchettes en promotion et il a juste pris celle sur laquelle il n'y avait pas d'étiquette !

W odpowiedzi zdającego do zadania 3.1. powinna pojawić się informacja, że widelec wybrany przez osobę stojącą przed kobietą w kolejce do kasy nie ma etykiety. Akceptowane były również informacje o braku kodu kreskowego lub ceny. Bardzo często zdający zamiast określenia *étiquette* używali w odpowiedzi wyrazu *ticket*, który ma podobne brzmienie, ale nie jest właściwym określeniem. Innymi często popełnianymi błędami były: zły zapis wyrazu *prix* (jako imiesłów *pris*) oraz brak precyzji w udzielanych odpowiedziach, np. *il n'y avait pas de façon de payer pour cette fourchette, elle n'avait pas de quelque chose*.

À la deuxième caisse, la femme dit : « Je ne suis pas encore prête » pour signaler à la caissière que/qu' **3.3. elle n'arrive pas à ranger ses produits**.

Fragment transkrypcji:

Bon, une heure après, mon état nerveux s'est considérablement amélioré, car j'ouvre un œil et il n'y a plus personne devant moi. Quand toutes mes affaires sont déjà sur le tapis roulant, un concours de vitesse entre la caissière et moi commence. J'entends : « Biiip, biiip ». Même si je dis à la caissière : « Non, attendez, je ne suis pas encore prête. », le biiip, biiip continue. Ce n'est pas la peine de protester, tout est en train de s'entasser au bout du tapis roulant et je n'arrive pas à mettre mes achats dans mes sacs.

Oczekiwana odpowiedź w zadaniu 3.3. powinna zawierać informację, że kobieta nie nadąża z pakowaniem zakupów, ponieważ kasjerka zbyt szybko skanuje artykuły. Tymczasem zdający często popełniali błędy – na przykład powtarzali informację z nagrania, że kobieta nie jest gotowa lub wskazywali, że nie skończyła robić zakupów. Takie realizacje nie wyjaśniają jednak przyczyny zaistniałej sytuacji. Niektórzy odnosili się do innych fragmentów monologu, nie nawiązując w żaden sposób do tej konkretnej luki w zadaniu, np. *elle n'est pas contente, elle n'aime pas ce magasin*, albo błędnie łączyli dźwięk skanera z ogłoszonym w sklepie alarmem: *il y avait une alarme*.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający rozwiązywali zadania wymagające umiejętności znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 4.2., 4.4.–4.5., 6.1.–6.3., 6.5. oraz 6.7.–6.8.), wyciągania wniosków z informacji zawartych w tekście (zadanie 4.1.), rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu (zadania 5.1.–5.5.), rozpoznawania informacji wyrażonych pośrednio (zadanie 4.3.), odróżniania informacji o faktach od opinii (zadanie 6.6.) oraz określania intencji nadawcy/autora tekstu (zadanie 6.4.). Tegorocznym maturzystom najlepiej poradziło sobie z rozwiązaniem zadania 6.1., sprawdzającego pierwszą z wymienionych umiejętności (91% poprawnych odpowiedzi).

Zadanie 4. oparte na tekście opowiadającym o życiu generała Charles'a de Gaulle'a było najtrudniejsze w tej części arkusza (średni wynik – 56%). Wyzwaniem dla maturzystów było zwłaszcza zadanie 4.1., wymagające wyciągnięcia wniosku dotyczącego licznych ucieczek generała z niewoli.

4.1.	Charles de Gaulle éprouve un besoin irrésistible de liberté.	B
------	--	----------

Tekst B

Pour de Gaulle, l'évasion, c'est une façon d'agir contre l'ennemi. Le 15 octobre 1917, profitant d'une nuit d'orage, il descend à la corde la paroi rocheuse de 40 mètres qui entoure la forteresse de Rosenberg. Repris 10 jours plus tard, il s'évade de nouveau, non plus par la muraille mais par la porte principale, déguisé en civil grâce à des vêtements et des lunettes volés. Ses évasions de jeune soldat, le général de Gaulle les a après longuement décrites et illustrées. Il les a fait authentifier par ses anciens compagnons de captivité pour obtenir la médaille des Évadés en 1926. Un moyen pour lui de surmonter le sentiment d'échec, d'inutilité et de gâchis lié à sa captivité.

Poprawnej odpowiedzi **B**. udzieliła mniej niż połowa maturzystów. Aby prawidłowo rozwiązać to zadanie, należało odnieść się do opisu prób ucieczek de Gaulle'a z niewoli, które niewątpliwie były wyrazem jego umiłowania wolności. Ponad 20% zdających wybrało tekst A., w którym jest mowa o jego pobytach w obozach jenieckich, jednak nie ma mowy o ucieczkach z tych miejsc.

O wiele łatwiejsze było zadanie 4.5. (63% poprawnych odpowiedzi), które wymagało znalezienia w jednym z tekstów informacji o nietypowej decyzji generała podjętej podczas pełnienia funkcji państwowej. Chodziło o pokrywanie wydatków osobistych z prywatnych środków finansowych. Na poprawną odpowiedź wskazywało użyte w tekście zdanie *Un acte qui ne manque pas de surprendre !*, które pomogło zdającym prawidłowo rozwiązać to zadanie.

Zadanie 5. było najłatwiejsze w całym arkuszu na poziomie rozszerzonym (średni wynik – 74%). Większość zdających prawidłowo uzupełniła tekst dotyczący historii znaku @, wybierając brakujące fragmenty spośród podanych.

Ostatnie zadanie w tej części arkusza odnosiło się do dwóch tekstów dotyczących instytucji wyborów: literackiego i publicystycznego. Tekst literacki pochodził z książki Gaëla Faye'a *Petit Pays*, a tekst publicystyczny był artykułem na temat inicjatyw mających na celu zachęcenie ludzi do udziału w wyborach. Na ich podstawie zdający mieli rozwiązać cztery zadania zamknięte wielokrotnego wyboru (od 61% do 91% poprawnych odpowiedzi) oraz cztery zadania otwarte (od 44% do 64% poprawnych odpowiedzi).

Najtrudniejszym spośród zadań zamkniętych było zadanie 6.3., oparte na tekście literackim, sprawdzające umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście.

6.3. Le lendemain des élections,

- D. la fête continuait.
- ☒ E. l'ambiance était tendue.
- F. les téléphones étaient éteints.
- D. les gens étaient enfin décontractés.

Fragment tekstu:

Le lendemain, c'était étrange. Rien ne bougeait. Dans l'attente des résultats, la ville était anxieuse. À la maison, le téléphone sonnait sans arrêt. Papa refusait que j'aille dans l'impasse voir les copains. Notre jardin était vide, le gardien avait disparu. Très peu de voitures circulaient dans la rue. Un contraste impressionnant avec l'allégresse de la veille.

Prawidłową odpowiedź **B.** wskazało 61% zdających. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należało odnaleźć w tekście wskazówki świadczące o panującej w mieście atmosferze napięcia i oczekiwania po przeprowadzonych po raz pierwszy wyborach parlamentarnych w Burundi, np. *rien ne bougeait, la ville était anxieuse, un contraste impressionnant avec l'allégresse de la veille*. Możliwe, że 24% zdających odczytało je jako opis odczucia ulgi i zaznaczyło odpowiedź D.

Zdecydowanie mniej kłopotu sprawiło zdającym wyszukanie w tekście informacji o tym, co się działo w dniu wyborów przed głosowaniem (zadanie 6.1. – 91% poprawnych odpowiedzi).

W ramach wiązki zadań otwartych, zdający najlepiej poradzili sobie z uzupełnieniem luki 6.5., która wymagała zrozumienia, jaki był cel inicjatywy jednego z francuskich przedsiębiorców. Właściwej odpowiedzi wskazującej na chęć zmobilizowania pracowników do udziału w wyborach, udzieliło 64% zdających.

Więcej problemów przysporzyła luka 6.6., której uzupełnieniem była opinia adwokata dotycząca legalności tej inicjatywy.

La bonne initiative de Pierre-Jacques Laskar est **6.6.** autorisée d'un point de vue législatif, selon un avocat.

Fragment tekstu:

Pourtant, il n'y a aucune interdiction pour un employeur d'offrir des primes afin d'inciter les salariés à voter. La seule chose interdite est de donner des consignes de vote, puisque celui-ci est par définition secret et confidentiel, explique Johan Zenou, avocat spécialiste du droit du travail. Cette pratique n'est pas interdite par la loi, tant que l'objectif n'est pas d'influencer ou de révéler le contenu du vote, elle n'est donc pas si mauvaise. Selon Zenou, les accusations potentielles d'achat des voix lors de l'élection sont infondées dans ce cas-là. « Ce qui compte, c'est le fait qu'en demandant à ses salariés le tampon sur leur carte d'électeur, l'employeur ne leur impose rien. Les gens peuvent voter pour qui ils veulent », souligne l'avocat.

W odpowiedzi zdającego powinna pojawić się informacja, że według adwokata premia za udział w wyborach jest dozwolona. Takiej odpowiedzi udzieliło 44% zdających. Akceptowano różne wyrażenia, np. *légale*, *admissible*, *correcte*. Zdający popełniali błędy, przytaczając określenia niebędące opinią specjalisty, np. *infondée*, lub z nią niezwiązane i/lub niełącznie się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę, np. *l'effet de prime*, *de donner des consignes de vote*.

Zadania z obszaru znajomości środków językowych były dla zdających trudne. Zadania otwarte (zadania 8. i 9.) okazały się zdecydowanie trudniejsze niż zadanie zamknięte (zadanie 7.) – średni wynik – odpowiednio 34% oraz 64%.

W zadaniu 7. najwięcej problemów sprawiło zdającym zadanie 7.1.

CARDABELLE

Fragment tekstu :

Lorsqu'on se balade dans le vieux village de Saint-Guilhem-le-Désert, on est frappé par le nombre de portes qui accueillent la cardabelle, une plante emblématique de la région. Bien que sa cueillette 7.1. _____ interdite, on la voit encore fréquemment, séchée, fixée sur les maisons.

7.1.

- A. avait été
- B. était
- C. est
- ☒ D. soit

Prawidłową odpowiedź **D.** w zadaniu 7.1. wskazało 52% maturzystów. Ponad 20% zdających wybrało dystraktor C. Możliwe, że część z nich nie zauważyła wyrażenia *bien que*, które wymaga użycia trybu subjonctif.

Sporo problemów przysporzyło maturzystom zadanie 8., polegające na uzupełnieniu luk jednym wyrazem wybranym z ramki, który należało przekształcić w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. Trudne okazało się szczególnie uzupełnienie luk 8.1. i 8.4.

Prawidłowo rozwiązało te zadania odpowiednio 37% i 35% absolwentów. Lukę 8.1. należało uzupełnić imiesłowem *importées*, a w luce 8.4. wykazać się znajomością formy gérondif poprzez wpisanie wyrazu *mettant*. Najczęściej popełnianymi błędami był wybór niewłaściwego wyrazu do uzupełnienia luki oraz brak zgodności wpisywanej formy co do liczby i rodzaju z wyrazami otaczającymi lukę.

W zadaniu 9. należało uzupełnić luki w zdaniach, tłumacząc na język francuski wyrazy podane w nawiasach. Poziom wykonania poszczególnych jednostek był zróżnicowany – od 13% do 39% poprawnych odpowiedzi.

Najtrudniejsze były zadania 9.1. i 9.4. Prawidłowe rozwiązanie każdego z nich podało 13% zdających.

9.1. Qui a jeté mes (*stare buty sportowe*) vieilles chaussures de sport à la poubelle ?

9.4. Une plateforme a été créée (*żeby pozwolić amatorom*) pour permettre aux amateurs de surf de réserver un cours facilement.

Najczęściej popełnianym błędem w zdaniu 9.1. było użycie nieprawidłowej struktury *chaussures sportives* zamiast *chaussures de sport*. Wielu zdających popełniło również błąd w rodzaju rzeczownika *chaussure* oraz nieprawidłowo utworzyło formę rodzaju żeńskiego liczby mnogiej przymiotnika *vieux*.

Z kolei najczęstszymi błędami w zadaniu 9.4. było użycie złej składni, np. *permettre les amateurs*, oraz wybór złego czasownika, np. *faciliter*, *aider*.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Do wyboru były dwa tematy. Pierwszy z nich polegał na napisaniu rozprawki, w której należało przedstawić plusy i minusy murali pojawiających się w przestrzeni miejskiej. Najczęstszym problemem maturzystów w przypadku tego tematu było sformułowanie czytelnej tezy zapowiadającej dwustronną argumentację oraz jej konsekwentne uzasadnienie. Drugim tematem był list do redaktora naczelnego jednego z czasopism, w którym zdający ubiega się o pracę fotografa. Należało w nim opisać swoje doświadczenia związane z fotografowaniem oraz uzasadnić wybór miejsca przedstawionego na zdjęciu dołączonym do listu, które zostało wyróżnione w międzynarodowym konkursie „Moje miejsce na ziemi”. W przypadku tego tematu najczęstszym błędem popełnianym przez maturzystów było pisanie listu w celu przedstawienia nagrodzonego zdjęcia, zamiast zgłoszenia swojej kandydatury na stanowisko fotografa. Wielu zdających zapomniało również o zastosowaniu właściwych zwrotów rozpoczynających i kończących wypowiedź, typowych dla listu formalnego. Ponadto część osób traktowała te zwroty jako zakończenie listu, nie podejmując próby podsumowania jego treści, a to skutkowało obniżeniem punktacji za zgodność z poleceniem.

Najwyższy średni wynik maturzyści osiągnęli za spójność i logikę wypowiedzi – 68% punktów. Dość wysokie były także wyniki w kryterium zgodności z poleceniem (średni wynik – 63%). Niższy wynik absolwenci uzyskali w kryterium zakresu środków językowych (średni wynik – 52%). Świadczy to o tym, że w wypowiedzi pisemnej stosowali głównie słownictwo i struktury gramatyczno-leksykalne o wysokim stopniu pospolitości, rzadko używając wyrażeń charakterystycznych dla tematu. Najmniej punktów egzaminatorzy przyznali w kryterium poprawności środków językowych (średni wynik – 45%). Maturzyści popełniali liczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które niejednokrotnie w znacznym stopniu zaburzały komunikatywność wypowiedzi.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu maturalnego z języka francuskiego umożliwia sformułowanie kilku istotnych wniosków dotyczących kierunków pracy z uczniami w kolejnych latach.

- ❖ Zadania otwarte stanowią dla maturzystów większe wyzwanie niż zadania zamknięte – dla uczących się języka obcego samodzielne sformułowanie odpowiedzi jest trudniejsze niż wybór spośród podanych już opcji. Dlatego ważne jest, aby nauczyciel dobierał zadania w taki sposób, aby zachęcić uczniów do praktycznego stosowania poznanych struktur i wyrażenia. Warto również zwrócić ich uwagę na precyzję odpowiedzi. Często błędem jest uzupełnienie luk odpowiedziami, które co prawda nie są sprzeczne z nagraniem/tekstem, lecz nie oddają w pełni znaczenia zawartych w nich informacji.
- ❖ Zadania sprawdzające umiejętność wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście, zwłaszcza na poziomie rozszerzonym, sprawiły zdającym pewne trudności. Umiejętność ta wymaga od uczniów logicznego myślenia i zdolności dedukcji – czyli umiejętności czytania „między wierszami”. Dlatego ważne jest, aby systematycznie ćwiczyć tę umiejętność podczas zajęć. Nauczyciel powinien zachęcać uczniów do formułowania przewidywań oraz proponować ćwiczenia rozwijające myślenie krytyczne, które pozwoliłyby im na wykorzystanie zarówno wcześniejszej wiedzy, jak i informacji zawartych w danym tekście. A wszystko po to, by poprawnie interpretować to, co nie zostało powiedziane wprost.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów przystępujących do egzaminu zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Wielu zdających uzyskuje niskie wyniki, a czasem nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań. Może to świadczyć o zbyt dużym skupieniu się na lekcjach na rozwijaniu umiejętności receptywnych i mniej intensywnej pracy nad jakością języka uczniów. Aby nauka języka obcego była efektywna, ważne jest więc systematyczne ćwiczenie struktur leksykalno-gramatycznych. Regularne wykonywanie zadań opartych na transformacjach, uzupełnianie luk oraz tłumaczenie zdań na język obcy mogą okazać się kluczowe w nabywaniu umiejętności poprawnego stosowania środków językowych na co dzień.
- ❖ Biorąc pod uwagę stosunkowo niskie wyniki osiągane przez zdających w zakresie środków językowych w wypowiedzi pisemnej, zasadne wydaje się wprowadzenie dodatkowych ćwiczeń ukierunkowanych na regularne poszerzanie zasobu leksykalnego. Warto zwrócić szczególną uwagę na pracę nad synonimami oraz kolokacjami, tak aby uczniowie unikali powtórzeń i mogli w naturalny i precyzyjny sposób wyrażać swoje myśli. Co więcej, wskazane jest zachęcanie uczniów do czytania tekstów autentycznych, które stanowią źródło naturalnych struktur językowych oraz bogatego słownictwa.